

Ірина Д'яконова

д.е.н., доцент, завідувач кафедри,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»,
м. Суми

СТРАТЕГІЯ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ ЗІ СВІТОВИМ БАНКОМ

Сьогодні Україна є чи не найактивнішим позичальником кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій. Виділяючи поміж інших Міжнародний валютний фонд та Групу світового банку слід відмітити, що за оцінками експертів в період з 1992 року до 2012 року загальна сума зобов'язань України перед Світовим банком за 39 програмами і проектами в Україні склала понад 7 млрд. дол. США [4].

Слід віддати належне і зазначити, що дана інституція допомогла нашій державі перевести в грошову форму операції державного бюджету, ліквідувати бартерні платежі і покращити загальну фінансову і платіжну дисципліну. Банк також допоміг країні поступово розформувати колгоспи, обмежити державну власність на землю і законодавчо захистити права на власність. Банк відіграв важливу роль у поглибленні реформи банківського і фінансового секторів і поліпшенні підприємницького середовища [3].

Структура портфеля діючих проектів Групи Світового банку станом на кінець 2011 рік була наступною: транспортна галузь (29%); енергетика та енергозбереження (27%); реабілітація фінансового сектору та фінансування бюджету (14%); фінансовий сектор (9%); соціально-гуманітарний сектор (8%); муніципальна інфраструктура (5%); розвиток державного сектору (4%); агропромисловий комплекс (4%).

До 2011 року правовим базисом у питанні співпраці України зі Світовим банком виступала Стратегія партнерства для України на період 2008-2011 років, яка була затверджена Радою виконавчих директорів Світового банку у грудні 2007 року.

При цьому, основними секторами впровадження Стратегії партнерства з Україною є наступні: муніципальна інфраструктура, енергетичний сектор, земельна реформа, державні фінанси, державний сектор, управління соціальним страхуванням, охорона здоров'я, охорона навколишнього середовища [3].

В 2007-2008 роках Світовим банком були переглянуті базові умови надання позик. На сьогодні максимальний термін залучення позик – 30 років (ухвалено Радою Виконавчих директорів 12 лютого 2008 року), єдиним фінансовим збором є разова комісія у розмірі 0,25 % від суми позики (27 вересня 2007 року Радою Виконавчих директорів скасовано сплату комісії за резервування, яка складала 0,25% від невибраної суми позики) [4].

Тим не менш, головним пріоритетом держави в розвитку партнерства з міжнародними фінансовими організаціями є забезпечення національних інтересів.

Тож, на наш погляд, головним завданнями державної політики України в

- підвищенні ефективності співпраці зі Світовим банком мають стати:
- запровадження заходів підвищення відповідальності груп управління проектами, вдосконалення їх взаємодії з відповідальними виконавцями проектів;
 - на національному рівні впровадження законодавчих норм посилення відповідальності позичальників за своєчасне та цільове використання кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій;
 - створення органу єдиного координування та контролю проектів, що фінансуються Групою Світового банку на основі автоматизованої бази даних, що забезпечить інформаційний та аналітичний супровід проектів на всіх стадіях та сприятиме встановленню постійного моніторингу та виявленню ризиків;
 - удосконалення методичних, організаційних та технічного забезпечення етапу підготовки проектів з метою мінімізації ризиків у процесі їх реалізації;
 - підвищення якості експертизи спільних зі Світовим банком проектів;
 - удосконалення механізму взаємодії між всіма учасниками процесу «розробки-узгодження-затвердження-виконання» проектів, а саме, Міністерством економіки, Національним банком України, органами виконавчої влади, комерційними банками, позичальниками-бенефіціарами.

Реалізація зазначених завдань, в першу чергу, повинна сприяти підвищенню ефективності залучення і використанні ресурсів Світового банку, що, в свою чергу, є додатковим джерелом фінансових ресурсів, які мають спрямовуватись на подолання негативних наслідків впливу внутрішніх та зовнішніх чинників на економіку України, сприяти підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції на світових ринках та забезпечувати сталий розвиток держави.

Література

1. Про підвищення ефективності залучення та використання коштів міжнародних фінансових організацій [Електронний ресурс]: наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.12.2004 № 451. - Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0050-05>.
2. Про схвалення Стратегічних напрямів та завдань щодо залучення міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями на 2009-2012 роки [Електронний ресурс]: розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.09. 2009 N 1156-р. - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1156-2009-%D1%80>.
3. Згуровський, М. З. Гоекономічні сценарії розвитку і Україна [Текст] : навч. посіб. / М.З. Згуровський, Ю.М. Пахомов, А.С. Філіпенко; Мін-во освіти і науки України. – К.: «Академія», 2010. – 328 с.
4. Офіційний сайт Групи світового банку [Електронний ресурс] // Режим доступу - <http://www.worldbank.org/>
5. Поважна, Н.Я. Міжнародні валютно-фінансові організації як складова інституціональної основи глобалізації світової економіки [Текст]: Збірник наукових праць. Міжнародна економіка / Н.Я. Поважна. – К.: Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, – 2000. – № 27. – С. 198–202.